

İŞÇİ HAKLARINA YÖNELİK SALDIRILAR HIZLANDI

Hükümet, kıdem tazminatına sınır getirmekte kararlı

● TÜRK - İŞ "Toplu Sözleşmeler Koordinasyon Kurulu", ile "Başbakanlık Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu" arasındaki görüşmelerde kıdem tazminatının 30 güne sınırlandırılması istendi

İşçiler, kıdem tazminatına ek olarak işsizlik sigortası da istiyor

Gripin işyeri temsilcisi Kaya

"Kıdem tazminatının sınırı olmaması gerekir,,

● Nevron'dan İsmail Usta: "Kıdem tazminatlarını sınırlayan yasanın çıkarılmaması için bütün işçiler birleşip gereken neyse onu yapmalıdır. Bütün işçiler her tarafta şalterleri indirmelidir.

HABER MERKEZİ

Kıdem tazminatına yeniden sınır getirilmesi için hükümetin yaptığı hazırlıklar, geniş işçi kitlesi tarafından tepkiyle karşılandı. Gripin Fabrikası İşyeri Temsilcisi Sevim Arı, kıdem tazminatına sınır konamayacağını belirterek Rapius Fabrikası işyeri temsilcisi yeni tasarıya karşı işçi sınıfının sessiz kalmaması gerektiğini bildirdi.

(Devamı 7. Sayfada)

Bugün, işverenlerin kıdem tazminatlarına karşı çıkışları, tazminatın sınırı da olsa işçiye "iş güvenliği sağlanmaktadır. Yüksek bir kıdem tazminatı ödemek durumunda olan işveren işçiyi çıkarmadan önce düşünmek zorundadır. Belki Kaya'da bu konuya değinerek şöyle demektedir: "23 senedir çalışıyorum. Bu süre içinde 5 işyeri değiştirdim. Hepsi de sendikalaştıktan.."

● İşverenlerin işçi haklarına yönelik taleplerini programlastıran TISK'in son Genel Kurul Çalışma Raporu'nda da bu konuya ağırlık verilmişti

HABER MERKEZİ

"Başbakanlık Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu" ile konfederasyon bünyesinde oluşturulan "Türk-İş Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu" arasında sürdürülen görüşmelerde, hükümet yetkilileri kıdem tazminatının 30 güne sınırlandırılmasını istedi.

Çarşamba günü, DPT Müsteşarlığında yapılan toplantıda, MHP yanlısı olduğu öne sürülen, Kazım Oskay'ın başkanlığındaki "Başbakanlık Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu" tarafından, işe yeni giren işçiler için kıdem tazminatının 30 güne sınırlandırılması önerildi. Edinilen bilgilere göre, Türk iş yetkililerinin henüz cevap veremedikleri bu öneri, kıdem tazminatlarında hızlı bir yükselme olduğu gerekçesiyle hükümet tarafından söz konusu edildi.

(Devamı 7. Sayfada)

HALKA SAYGILI OLUNUZ !

Yetkililer Tarsus olayında gerçekleri söylemiyor

Tarsus'ta ölenlerin cenazeleri, halktan kaçarak toprağa verildi. Elbiseleri ambulansla mezarlığa getirilen cesetler burada kefenlendikten sonra toprağa verildi (Üstte) 10 kişinin öldüğü olayda ölenlerin içinde küçük yaşta çocuklar ile 65 yaşındaki yurttaşlar da var. Fotoğrafta ölenlerden biri. (Yanda)

- Yetkililerin tüm çabalarına karşın olayda 6 yaşındaki Selman Ercan, 11 yaşındaki Muharrem Aydın, 13 yaşındaki Recep Kamaç ve 65 yaşındaki Osman Taş gibi çocuk ve yaşlıların ölmüş olması kamuoyundan gizlenemedi.
- İçel Valisi Fahri Öztürk, olayda ölen çocuk ve yaşlıların da güvenlik kuvvetleriyle çatışırken öldürüldüklerini söyledi.
- İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren, bir ölü üzerinde yapılan otopside ölenlerin hiç birinin güvenlik kuvvetlerince öldürülmediğini iddia etti.

HABER MERKEZİ
Tarsus'ta 10 kişinin ölümü, 21'i ağır olmak üzere 300 dolayında da yurttaşın yaralanması ile sonuçlanan olay hakkında yetkililerin gerçekleri söylemediği ve kamuoyunu yanıltıcı demeciler verdikleri belirlendi. Olayda 6, 11 ve 13 yaşlarındaki çocuklar ile 65 yaşındaki bir yurttaşın ölmesi, yetkililerin tüm çabalarına karşın kamuoyundan gizlenemeyen İçel Valisi Fahri Öztürk olayda ölen çocuk ve yaşlıların da güvenlik kuvvetleriyle çatışırken öldürüldüklerini söyledi. Bu arada olay yerinde incelemelerde bulunmak üzere Tarsus'a giden İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren, bir ölü üzerinde yapılan otopside ölenlerin hiç birinin güvenlik kuvvetlerince öldürülmediğini iddia etti.

Yüksek okullarda 1 günlük boykotlar yapıldı

Tarsus olayları protesto edildi

- Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne üzerinde "Tarsus halkı fasizme teslim olmayacak" yazılı pankart asıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Tarsus'ta 10 kişinin ölümü ile çok sayıda kişi yaralandı (Devamı 7. Sayfada)

İran Avrupa bankalarındaki hesaplarını kapatıyor

- Amerika, AET'nin İran'la ilgili kararını yeterli bulmadı
- İran Kürdistanı'ndaki çatışmalar bir iç savaş görünümüne kazandı

HABERİ 7. SAYFADA

Ankara'da sol görüşlü bir kişi güvenlik kuvvetlerince öldürüldü

- Birecik'te 50 kişi gözaltına alındı.
- Hilvan'da yaralanan polis hastanede öldü.

HABERİ 5. SAYFADA

FAŞİST GÜÇLERİN KİTLE KATLIAMI

El Salvador'da bir yol kavşağında 13 ceset bulundu

- Anadolu Ajansı'nın haberinde çocuklar da hükümet kuvvetleri ile girişilen çatışmada öldürülen "Sol gerilla", lar olarak nitelendi
- Öldürülenlerin büyük çoğunluğunun 15 yaşından küçük oldukları bildirildi

SAN SALVADOR (AA)
El Salvador'da son 24 saat içerisinde Ulusal Muhafızların çeşitli yerlerde halka ateş açmaları sonucu toplam 30 kişinin öldüğü bildirildi. Başkent San Salvador'da yaralananların bir anayol kavşağında yaralı 12 ile 23 arasında değişen 13 ceset bulundu. Vücutlarında kurşun yaraları olduğu saptanan bu 13 kişiden büyük çoğunluğunun 15

yaşından küçük olduğu bildirilirken ordu yetkilileri yaptıkları resmi açıklamada, cesetlerin çeşitli sol gruplara ve gerilla örgütlerine üye kişiler olduğunu açıkladılar. Ancak eunta ve hükümet bir açıklama yapmadı. Öte yandan El Salvador Öğretmenler Birliği ülke çapında önümüzdeki pazar günü günün başla mak üzere iki gün süreyle

(Devamı 7. Sayfada)

El Salvador'da 24 saat içinde 30 kişi öldü
San Salvador, 24 Nisan (A.A.) - Bir orta Amerika ülkesi olan El Salvador'da son 24 saat içinde 30 kişinin öldüğü açıklanmıştır. Polis yetkililerinin yaptığı açıklamaya göre, bir şehrin yakınında yaralı 12 ile 23 arasında değişen 13 ceset bulundu. Vücutlarında kurşun yaraları olduğu saptanan bu 13 kişiden büyük çoğunluğunun 15 yaşından küçük olduğu bildirilirken ordu yetkilileri yaptıkları resmi açıklamada, cesetlerin çeşitli sol gruplara ve gerilla örgütlerine üye kişiler olduğunu açıkladılar. Ancak eunta ve hükümet bir açıklama yapmadı. Öte yandan El Salvador Öğretmenler Birliği ülke çapında önümüzdeki pazar günü günün başla mak üzere iki gün süreyle

El Salvador'da öldürülen 30 kişinin çoğunluğunu 12-23 yaşlarındaki kişiler olduğu açıklanırken, Anadolu Ajansı, ölenlerin "sol gerilla" ları ait olduklarını açıkladığını bildirdi.

KONUT DOSYASI

- KONUT SORUNU NASIL TERS YÜZ EDİLİYOR?
- KAPITALİST ÜRETİM BİÇİMİNDE KONUTUN İŞLEVİ
- KONUT ÜRETİM SÜRECİ
- GECEKONDU: DÜZENİN BİR AÇIĞI
- DEVLETİN KONUT POLİTİKASI
- KONUT MÜCADELESİ

Yakında

Demokrat'ta

Tez Büro İş Başkanlar Kurulu toplantısında konuşan Genel Başkan Batmaz.

"Kıdem tazminatına sınır konmasına fırsat vermeyeceğiz"

- "Hızlı enflasyon nedeniyle işçi ücretlerinde yüzde 11, memur maaşlarında ise yüzde 22'lik bir gerileme oldu."

ANKARA (AA)
Hızlı enflasyon nedeniyle işçi ücretlerinde yüzde 11, gerçek memur maaşlarında ise yüzde 22' (Devamı 7. Sayfada)

4 Demokratik örgüt 1 Mayıs'ta DİSK'le beraber tavrı alacak

HABERİ 7. SAYFADA

Erbakan: NATO'da uşak durumunda olmayı kabul edemeyiz

HABERİ 7. SAYFADA

Trabzon'da Neler Oluyor ?
Yarın 4. sayfada

The SABANCI Brothers

"SABANCI BİRADERLER"
Akbank'ı tanıyan broşürlerden birinde, "Akbank'ı Tanıyor musunuz?" sorusu soruluyor ve bir de bayrak sergileniyor. Bayrakta Türkiye bayrağı ile birlikte, büyük batılı ülkelerin bayrakları içiçe görülüyor.

Bayrak mitingleri düzenlettirenler "Orak - Çekiçli Bayrak,, demagojisi yapanlar,

Bu bayrak kimindir. biliyor musunuz?

Bu bayrak Sabancı'nın kendi reklamı için bastırıp, yurt içinde ve özellikle yurt dışında dağıttığı bir broşürde kullanılmıştır. TC'nin bayrağı, İngiltere, Almanya gibi emperyalist devletlerin bayrağı ile bütünleştirilip kendi özel bayrağını yapan Sabancı ve onun sözcüleri, "TC Bayrağı"ni kendi kozmopolitliklerini gizlemek için bir istismar aracı olarak kullanmaktadırlar. Bayrak mitingleri düzenleyip, "Vatan elden gidiyor" diye sokaklara dökenler Öyle bir şeyin olmadığını ve olmayacağını bildiğiniz halde, "Orak çekiçli bayraklarla kimseyi dolandırmayız" diye demagoji yapıp kabadayılık taslayanlar, buna ne buyursunuz? Herşey açık değil mi? Herşey sizin "Vatan, millet ve bayrak" laflarının birer aldatmaca olduğunu göstermiyor mu?

AKLA
KARAEMİL
GALİP
SANDALCI

Siz pek kulak asmayın yazılıp çizilenlere, Ajda'nın Eurovision'da 15. oluşuyla matrak geçenlere. Bu konuda gırgın en ileri götürülenlerimize bile aslında için için üzülüşlerdir. Konunun yapay abartılılığının ne kadar bilincinde olursanız olun, Eurovision Şarkı Yarışmasında, nesnel bir değerlendirmenin ötesinde, çıkar ilişkilerinin ve özel ölçülerin ağır bastığını ne kadar iyi bilerseniz bilin, hatta aşırı bir soğukkanlılıkla, Pet'r Oil'in başarı şansını ne kadar aşağılarda görürseniz görün, gene de az buçuk bozuluyor insan. Yanlış anlamayın, bu bir haksızlığa uğramışlığın kör inancındaki duygusallık değil. Sizden olan bir şeyin, daha iyi olabileceken, olmayışına duyulan tepki. Kafasını bir yerlere çarpıp canı yanan bir kimsenin başını yumruklamak istemesi gibi belki. Örneğin, Çekoslovakya'da yapılan Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası'na güreşçilerle birlikte—elde bu işi başarıyla yapacak hakemlerimiz olduğu halde—hakemlik defterini çoktan kapatması gereken üç hakemimiz gitti. Bu yüzden Güreş Federasyonu'ndan istifalar bile oldu. Her neyse, gazetelerden öğrendiğimize

Bir rezil
ortaklık ki...

göre, bu üç kalın enseli, hakem üniformalarını giyip, hakemlere görev dağıtılabacak toplantıya katılmışlar. Ve kendilerine görev verilmeyince de—haksızlığa uğramışçasına—toplantıyı terk etmişler. Aslında görev almaları haksızlık olurdu. Kalın kafalılıklarıyla yapılan hak etmişlerdi. Ama, gel de düşüklüğü durumunu paylaşma ve üzülme. Alın, şu Batı'dan borç bulma konusunu. Başbakanından, Bakanına, Müsteşarına o koskoca adamlar, sorumlular, ülkenin temsilcileri—bir bölümlü yapay ve politik de olsa—o aşırı gülec,

sevinçli "bir süre için paçayı kurtardık, şu kadar milyon kopardık" gösterisinde "falandan bu kadar, filandan şu kadar" parmak hesabına kalkışıyorlar mı... Yüreğiniz acıyla burkulu-yor. Ya da "aldığımız tüm ekonomik önlemleri Batılı'lar yerinde ve cesur kararlar olarak nitelediler" diye mutlu şişinmiyorlar mı... Gözünüz önüne, sahibinin elindeki yiyeceğe sevinçle kuyruk sallayan, kuğu kuçular geliyor ve kendi arkanızda bir kuyruk uzamışçasına, kahrolu-yorsunuz.

Cinayet işliyorlar, soykırımlar düzenliyorlar, işkenceyle adam öldürüyorlar, "birlik-beraberlik demokrasi-Atatürkçülük-millî değerler" diye diye mezhep kişiciliklerinin, ırkçılığın, bölücülüğün, faşistliğin, emperyalizmin ve sermaye uşaklığının, yozluğun, çıkarıcılığın vb. dik alasını yapıyorlar ve siz onların bu çağdışı, insanlık dışı, yasalar dışı, bencil, bağnaz, iki yüzü görünürlüğünün ve davranışlarının—karşılarında iken—ortağı oluyorsunuz bir bakıma.

Ne ki, 45 milyon insanın acımasız matema-tiksel ortalamasında bunların varlığını yadsınmak da olanaksız.

YARADANA SİĞİNİP

Pan-Türk
Havai Yolları

Can YÜCEL

Hava-İş Sendikasının 18 Şubat'ta başladığı, ardından da THY'nin ilân ettiği lokavt, ikinci a-yını doldurdu. Hava-İş Başkanı Öztürk, "Dileği-miz daha fazla gecikmeden uçakların uçuşmasıdır," diyerek iyimser tellerden çalmaya başladığıysa da siyasal hava muhalefeti sona ermiş değil. Gerçi Türk-İş Genel Başkanı Denizci (Konfederasyon tabanındaki büyük çalkantıyı savsaklamak üzere hükümetle yürütülen genel pazarlıklar çerçevesinde) THY işini de Demirel ile görüşeceğinden dem vuruyor, bir yandan da meçhul bir arabulucu, sendika ile THY ve Ulaştırma Bakan-lığı arasında mekik dokuyor yolunda haberler gırla gidiyor, ama hükümet bu anlaşmazlığı bir karşı-ideoloji denizine sürüklediğine göre, mevzilerini kolay terkedeceği benzemez. Kaldı ki, havalar birdenbire şerbetleşse bile, uçakla-rın ne zaman havalanabileceklere meçhul. Önlü bir Alman Uçak Mühendisi "Sabah Şerifleri Hayırlar Olsun" a verdiği demetçe, "Böyle bir durum ile Almanya'da karşılaşmış olaydık, sa-dece bir uçağın kontrolü için 3 gün gerekirdi," diyor. Yani THY'nin havalandık, havalanacağız derken, (ekonomimiz gibi) uçaklarımız da Kamikaze (intihar) uçuşları yaptırılmaları tehlikesi var.

Hadî grev de, lokavt da sühen haloldu, u-çaklar da kazasız belâsız seferlere başladılar di-yelim, uğruna bu mavi atlas yorgani yaktığımız pire neydi ki acaba? THY'nin zararı 10 milyar lirayı buldu simdiden. Oysa işçilerin ücret artışı istekleri THY'ye olsa olsa 3,5 milyara patlaya-caktı. Ya turizm açısından uğradığımız kayıpları THY ile bağlantılı düzenlenmiş turlar iptal edil-di toptan. Turistik otellerdeki rezervasyonlar da uçuşa havaya. Yalnız Mart ayı içinde Hilton 7 milyar, Sheraton 15 milyon yitirmiş. Genel ola-rak yurdumuzu gelen turist sayısı da mustayı yemiş. İstanbul Bölge Müdürlüğünden alınan rakamlara göre, 1979 yılı Martı içinde, THY ve yabancı hava yolu şirketleriyle yurda 29 bin yabancı, 37 bin de Türk yolu gelmişken, bu yıl 20 bin yabancı, o da yabancı uçaklarla semtini-ze uğramış, kendi işçilerimizi de kafir uçaklarına kaptırmışız. Bu anlaşmazlık yüzünden posta taşımacılığı aksamış; sanayi mamülleri, hammad-deler kargoları bekletildiği için üretim kapasite-si sektöre uğramış. Sonra'da uçakların bakımı yapılamadığı için, takımlar paslanmış, anızalan-mış. Yere çakılı kaldığından uçak tekerleri ba-lanslarını yitirmişler, hepsi değişecek. Bir tekerin değişme masrafı 4 bin mark... Ama hepsinden kötüsü, hava taşımacılığındaki pazar kaybı. Zaten bizi aralarından almayan Batı şirketleri, bir çırpıda onca yıllık emek, milyarlar dolar karşılığı Korsa-nina edindiğimiz pazara el koymuşlar. Bu anlaş-mazlığın tek kârı Swissair, Lufthansa, Swissair gibi şir-ketler.

Peki böyleyse, niye bütün bu gözü kara gidiş? Ulaştırma Bakanı'na sorarsanız, üç nedeni var: 1) Sendika, sözleşme de yer almasını istediği 1 Mayıs'ta işçi Bayramı olarak kutlanmasını talebin-den vazgeçmemiştir. 2) Sendika kongrelerine gele-cek üyeleri için istediği 1500 kişilik yurtiçi, 100 kişilik yurtdışı uçak bileti istediğini geri almıştır. 3) Yönetime müdahale niteliğindeki taleplerden vazgeçmemiştir.

1. Madde, çok madde doğrusu! Onlar ki Ma-yısın üstüne çıkmışlardır, 1 Mayıs'a bu kadar itirazları neden? İşçiler de onların Mayıs'ı seç-mişler!.. Seçerler al... 2. Madde, işler acısı! İşçi-lere ikramiye bilete vermeyeceğiz, diye hatları ya-lancı kapitalistlere kaptırmaya razı olduktan son-ra, o Bakan'a sorulur bu ikinci madde dolayısıyla, "Senin madden ve maddenin ne bu işte?" diye. 3. Madde ise daha da fıkırdır. Bu maddede itiraz, "Kadro ve İstihdam Kurulu" adı verilen ve 1977 yılında imzalanan toplu iş sözleşmesinde varolan işçi-işveren ortak kuruluyla ilgili. Hava-İş, kurul içindeki sayı azlığından ötürü, (üç işveren tem-

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

İşe alınmayan
bir yurttaşdan

Sayın Demirel ben Antalyalıyım. Kaş ilçesi-nin Kalkan nahiyesinin Yeşil köyünden, küçük yaşta anasını-babasını kaybetmiş bir kişiyim. Askerliğimi yapalı 2,5 sene oldu. Köye döndü-gümde çalışmam gerekiyordu, çünkü köyde bana yardım edecek kimsem yoktu. Üstelik baş-kalarının evinde kalıp, yiyecek, içecek yattırdım. Benim bir çok gereksem vardı her insan gibi.

Soruyorum sizlere başkası bir insana ne ka-dar bakar ve nasıl bakar, bunu benden daha iyi bilmeniz gerekir. Siz de köylü çocuğusunuz. Üs-telik artık kendimden utanıyordum elin üzerinde ne kadar durabilirdim? Aksama kadar kahve köşesinde, lokantadan yemek yemekte işsiz, güçsüz bir kişi nasıl görünür? Böyle bir hayat ol-mamış olsun daha iyi diyor insan doğal olarak.

Bir ara yeni askerlikten geldiğim zaman içe-risinde 1.8.1978 tarihinde Kaş Karayolları şan-tiyesine girdim ve 18 ay burada çalıştıktan son-ra 31.12.1979 tarihinde işime son verilerle çı-karıldım, halen boş gezmekteyim. Anasız, baba-sız kişi ne yapar ki? İşten çıkarıldıktan bir süre sonra yeni iş sezonunda tekrar bir dilekçe ver-dim. Bu dilekçeden sonra bana 21.3.1980 tarih-li bir yazılı belgede geldi ki ve içerisinde şöyle diyor: 1.4.1980 ve 10.4.1980 tarihleri arası-da bölgemiz iş yerinde işçi alınacaktır, en kısa zamanda iş ve işçi Bulma Kurumu'na müracaat etmeniz gerekmektedir diyor. Buraya ben kaydımı yaptım. Tekrar personel amirine kart ile birlikte çıktım deftere ismini yazdılar, ay başında bölgede hazır bulunmamı istediler. Ertesi günü tekrar çıktığımda "gelmene gerek yok biz sana bildiririz" dediler. Biz bunlara inandık. Ve aynı gün A.P. İlçe Başkanı (Kaş) Sayın Ahmet Sarıcaoğlu da bölgede bulun-u-yordu (Antalya'da)

Neyse aybaşında işçi almaya başlandı, sözde eski çalışanlar çalıştı aylara göre işe alınacaklardı. Ben ise o günlerin çoğundan evvel işe girmiştim, (girmiştim demekle 78 yılını kastediyordum) Ama maalesef sözde durulmadı. Eski çalışanların hepsi işe alındı ki-gibi dışardan da işe alındı ama biz yalnız iki arkadaş olarak (ben de dahil) işe alınmadık. Diğer işten çıkanlar işe işbaşı yaptılar. Acaba bizim suçumuz neydi de alınmadık biz de bu milletin çocuğu değil miyiz?

Eğitlik bu mudur? Sayın Demirel size so-ruyorum.

Bu haksızlıkların kaynağı nereden? Sayın Demirel! Bunlara nasıl cevap vereceksiniz?

ALİ ÖZDEMİR -ANTALYA

Biz çocuklarız

Biz işçi, köylü çocuklarıyız
Karda kışta yalmayız
Karnamız aç yatarız
Ödümüz yok donarız

Yaz olur simitciyiz
Kış olur işsiziz
Her yerde eziliz
Biz emekçi çocuklarıyız

Hak arar dururuz,
Sendikacı oluruz,
Ezilenleri korkuturuz,
Biz işçi çocuklarıyız...

Okula gider öğrenciyiz,
Oku devam edemeyiz
İhtiyat mezunuyuz
Biz köylü çocuğuyuz

Biz, sömürünün
Baskının, zulmün
Zincirlerini kıracağız
Biz ezilenlerin çocuklarıyız

Doğan Gürhan
Ortaokul Öğrencisi/Gülsu

İnsan avı

İnsan avı başladı. Dün bakanımız yeni insan-lar için de "vur emri" çıkarılacağını müjdeledi radyodan tathî sesile. İçimize bir kan oturdu. Yüreğimiz bir daraldı. Boğazımızda düğümlen-di bir şey. "Vur emri"leri gittikçe daha uzun listelere konuluyor. Gittikçe büyüyor listeler. Bi-zim çocuklarımız, bizim parçalarımız birer birer koparıyorlar bizden. İnsanları vurmaya değışir mi düzen. Biter mi düzensizlik, kargaşa? Yoksa daha büyükleri mi gelişir, daha kötüsü mü kuru-lur? Korkutarak gözünü insanların, ne kadar idare edilir toplum? Korku kapanmaz bir yaradır, devamlı kanayan. Korku tersine döner. Korkut-mak isteyenler, yüreklerinde büyük korkuyu yansıtır. Korku sadece bizim gibi korkulan-ın yüreğinde yerediyor. Umutsuz olanların yü-reğinde.

Yaşadığımız yüzyıl uygarlık dünyesinde, "Vur emri" neye tekabül ediyor? Bu karar ne denli büyük bir korkuyu dile getiriyor? Bu emri ve-renler bizden çok daha fazla korkuyorlar. Bes-belli ki iyice bir korkuyorlar ve insanlıklarını unutuyorlar. Korku daha büyük korkuları doğu-racaktır mutlaka.

Gülay ÖNER-BURSA

Bu yılda mı aç kalacağız?

Tütün başfiyatı belli oldu. Ve bizler, yani tüt-ün üreticileri bu yıl da aç kaldık. Hepimiz ço-luklu çocuklu aileleriz. Bütün yıl toprak sahibi-nin tarlasında yarıcı ola-rak çalışırız. Bütün yıl kollarımız, ellerimizle, iki büküm tütünün ortaya çıkması için çalışır duru-ruz. Tütünü üretin bizle-riz. Eğer tarlanın sahibi-ninde bunda hakkı varsa onun kadar bizim de hak-kımız var demektir. Yan-sını o alacaksa yarımsı da bizler alacağız demektir. O tütün yüzünden hasta-lanır, o tütün yüzünden yaşarız ve bizi iyileştire-cek olan da, bizi yarata-eak olan da o tütündür. Her şeyimizdir bizim, ilk başta etmek tekne-miz. Onda bu kadar hakkımız olmasın rağmen yıl so-nunda bütün bu umudun-muz, ümitlerimiz kırılır. Ü-

rettüğümüzün yarısı bile geçmez elimize. 16 nüfus çalışık geçen yıl ve üç tondan fazla tütün elde ettik. Elimize 850 kilo tütün ya geçti, ya geçme-di. Üstüne üstlük bütün başfiyatı da 121 lira ilan edildi. Peki biz bu yıl ne yiyip ne içeceğiz?

Bir hasta olan, dok-tora gitmeye, ilaç alma-ya gücün yetmez. Bir et almaya kalksan ay sonu-nu getiremezsin. Sigaranın fiyatı kaç lira oldu. Kara-borsada 50 liradan aşağı düşmüyor. Bütün herkes bizim sırtımızdan mil-yonlar vuruyor. Bu ne biçim düzendir? Bizler daha ne kadar buna susa-cağız. Yaşantımız böyle mi sürecektir? Hep birilerin zengin edip, diğerlerini açını bırakacağı? Oysa birlik-olduğumuz ve hak-kımızı sonuna kadar dire-nerek aldığımız zaman,

Millî Eğitim Bakanı'na açık mektup

Sayın Millî Eğitim Ba-kanı O.Cemal Feraysoy
Bizler vatan haini ve alçak olarak nitelendir-diğiniz eğitim ve öğre-tim emekçileriniz. Emperyalizme, faşizme, ırk-çılığa, bölücülüğe karşı olmak sizce alçaklık va-tan hainliği ise biz bunu severek kabul ederiz.

Sömürîye, tekelere egemen güçlere karşı gel-mek sizce alçaklık vatan hainliği ise biz bunu iste-

yerek kabul ederiz.

Faşistlerce 400'ün üzerinde öğretmenini ö-ldürülmesine karşı gel-mek, direnmek alçaklık hainlik ise biz alçak ve hainiz. Faşistlerin yaptığı kitle katliamlarını 1 Ma-yısın, Kahramanmaraş-ları, Elazığ, Malatya 1 Mayıs Mahallesi, Edir-ki, Piyangotepe ve son-ra TARİŞ'te olagelenleri tepki göstermek onları lanetlemek bırakın dev-

rimciliği, her yurtsever demokratın birinci göre-vi-dir.

Duyduk ki geniş öğ-retmen kıyımı için Uşak'a bol miktarda ödenek yollanmış. Şu iyi bilinmelidir ki bakan bey ne sığıncılar ne kıymacı-lar ne mapuslarız bizim gözümüzü korkutuyor, korkutuyoruz. Çünkü biz halkız, halkın öğretmen-leriyiz. Bir avuç zorbaların para babasının değil.

Siz ve idarenizin uy-guladığı ve uygulayacağı-nız her türlü gerici ve an-ti demokratik uygulamalardan durmadan, usanma-dan bıkmadan köylümüze işçimize memurumuza gençliğimize, çocuklar-mıza anlatacak sizleri teşhir edeceğiz.

Oynamak iste-nen oyunlar bozulacak-tır.

Uşak'tan bir grup ÖĞRETMEN

MALATYA'DAN
TUTUN ÜRETİCİLERİ

DÜŞÜNCE ALANI

Hukukçu Emin Değer:

"Halkımız temel hak ve özgürlüklerini kullanmaktan vazgeçmeyecektir"

-1-

Emin DEĞER

● "TASARI, ÜZÜLÜREK BELİRTİLMİ Kİ, EGEMENLERİN, ASKERİ HALKA KARŞI KULLANMAK AMAÇLARINI FORMÜLENDİRMEKTE-DİR. BİZ ASKERİN HALKA KARŞI OLACAGINA İNANMIYORUZ"

Asker kökenli Hukukçu Emin Değer'e Bakanlar Kurulu'na sunulan "Buhran ve Savaş Hali Yasa Tasarısı" üzerine iki soru yönelttik aşağıda yönelttiğimiz soruları ve Emin Değer'in verdiği yanıtları sunuyoruz.

DEMOKRAT

Sizce bugünkü koşullar da hiçbir Buhran ve Savaş Hali Kanun Tasarısı hazırlanmıştır? Bu tasarı yasalara ne tür uygulamalara yol açabilir, nasıl sonuçlar yaratabilir?

EMİN DEĞER

Hemen belirtelim ki, bu tasarı emperyalizme bağımlı gayri millî sınıfların bir oyunudur ve somut olarak askeri müdahalede. Değişik bir yöntem izlenmektedir bu kez. Güney Amerika türü müdahalelerin sakıncaları görülmüştür. Emperyalizm iyice battığı bunalımın içinden çıkabilme umuduyla yeni yöntemler aramaktadır. Ortadoğu'daki çıkarlarının beççiliğini yükle-mek istediği ileri karolok, sıçrama noktası bir Türkiye'de ekonomik ön-lemler adı altında kurulan sömürîye karşı halkın yoğun muhalefetiyle, Ulusal Kurtuluş Savaşı vermiş bir toplumun muhalefetiyle karşılaşı-lacağını bildiği için asker değişik bir yöntemle işbaşına getirilmek isten-mektedir.

Yine hemen vurgulayalım ki, bu ayrıca bir sistem değişikliğidir. Tüm yetkilerin Genelkurmay Başkanı'na verilmesiyle sonuçlanacaktır. Emperyalizme bağımlı gayri millî egemenler Milli Güvenlik Kurulu dahil, Anayasal kurumları devre dışı bırakan bir oyun planlamışlardır. Anayasa ve kuruma güvenmemektedirler. CHP Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit'in aylar-ca önce vurguladığı Güney Amerika modeli böylece getirilmek isteniyor.

Bu yasa tasarınsı kabul eden pa-rlamento meşruluğunu yitirmiş ola-caktır. Dikkat edilirse, Sıkıyönetim de güvenilmekte; yetkiler bir kişi-ye Genel Kurmay Başkanı'na veril-mektedir. (Tasari madde 4) Ve ondan sonra meclisler, hükümet ve öteki ana-yasal organları. Genelkurmay Başkanı'nın uygun gördüğü ve öne-rdiği her şeyi uygulayacaktır. Dolayısıyla güdümlü bir sistemin ilk adımıdır bu tasarı. Emperyalizmin ve ma-şa olarak kullandığı gayrimillî egemen sınıfların bu çirkin oyunu tutmaya-caktır.

Tasari, Anayasaya aykırıdır. Şimdi tasarıyı içinde bulunduğu mu-z sosyo-politik aşamaya göre de-ğerlendirelim.

Önce bir noktayı daha vurgulaya-lım. Bu tasari, Özel Savaş Kuramını iyi bilenlerce hazırlanmıştır. Aşağıda bunun somut örneklerini gösterece-ğiz.

"Buhran ve Savaş Hali Yasa Tasa-rısı" içinde bulunduğumuz ve ilgili-lerce "Bir tür savaş hali" olarak nite-len durumun son aşamasına gelin-diğini gösterir. Bu bir tür savaşın ger-çek adı ÖZEL SAVAS'tır. İçinde bu-

lunduğumuz durumun gerçek adını koymadığımız sürece gerçekçi bir de-ğerlendirme yapılamaz. Toplum olarak hızlı bir değişim ve dönüşüm içinde-yiz. 1961 Anayasası ile girilen dö-nemde, halkın temel hak ve özgürlük-leri kullanarak, siyasal katılma istemle-rinin yoğunlaşması ve giderek üretim biçim ve ilişkilerinin toplum yararına değişmesi doğrultusundaki çabaları egemen sınıflar için bir tehlike yaratı-yordu. Emperyalizm, kendine bağımlı "gayri millî burjuvazinin" biçim-lenirdiği egemenler eliyle 1961 Ana-yasası'na hep karşı çıkmıştır. Anayasa, 12 Mart döneminde sarık sandalye-sine oturtulmuştur, değiştirilmiştir. Bu değişiklikler, temel hak ve özgür-lüklerle yargı alanına ilişkindir. Sa-nılmıştır ki bu değişikliklerle sosyal uyanış, sosyal diyalektik ve dolay-ısıyla toplumsal değişim durdurulabil-ir.

Görülmüştür ki halkımız temel hak ve özgürlükleri kullanmaktan vazgeç-meyecektir. Genç kuşaklar ölüm pa-hasına toplumun demokratlaştırılma-sının kavgasını vermektedir.

Emperyalist kapitalist sistem için en büyük tehlike toplumların demok-ratlaşması yani toplumsal değişim ve dönüşümdür. Bunu atom bombası-nın daha tehlikeli bulmaktadırlar. İşte Özel Savaş toplumsal değişim ve dö-nüşümü önlemek için emperyalist/ka-pitalist sistemin geliştirdiği bir kuram-dır. Toplumsal değişimi engellemek için bunalım yaratmak ve yaratılan bunalımı, temel hak ve özgürlükleri kısarak önlemek özel savaşın işidir.

Gayri millî burjuvazinin biçimlen-dirdiği egemenler, içinde bulunduğumuz bunalımın sistemden kaynaklan-dığını gözardı ederek, toplumu de-mokratlaştırmaya, emperyalizme, faşiz-me, karşı çıkan ve bunun için siyasal katılma isteminde bulunan halkın anayasal haklarını kullanmasından ileri çıktığını ileri sürerek, temel hak ve özgürlükleri kısıtlamak istemekte-dir. Buhran Tasarısı yasalarda pa-rlamento ve hükümetin yetki ve gö-revleri askıya alınacaktır. Daha da öte, askere devredilecektir. (Tasari madde 4). Tasarıya göre, Genel-kurmay Başkanlığı iç ve dış tehli-kelerin bunalım yaratacağı kanısı ile "Buhran ve savaş hali" kararı alın-masını ister. Bu karar alındıktan son-ra asayiş ve emniyetin sağlanması için yapılacak işleri (Tasari madde 4). Genelkurmay Başkanı'na verilmekte-dir ve Asayiş ve Güvenlik "askeri ha-rekatla" sağlanacaktır. "Askeri Ha-rekat" Bu kavrama dikkat edilmeli-dir.

Tasarıdaki "düşman" ve "savaş" sözcüğü ile tasarıların tümü incelendi-ğinde, toplumsal muhalefeti çalış-malarının amaçlandığı görülür. Düş-man toplumsal muhalefeti temsil edenler; savaşta, bu muhalefete egemenler arasındaki, aslında toplumun demokratikleşmesi için verilen kav-gadır. (DEVAMI YARIN)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

25 NİSAN

1966 İzmir Karşıyaka'da gecekonduların yıkılmak istenmesi üzerine halkla, polis arasında çıkan çatışmada 12 kişi yaralandı.

1968 İzmit'te Good Year Lastik Fabrika-sı'nda, Lastik-İş üyesi 600 işçi işve-

renin toplu sözleşme hükümlerine uyma-ması nedeniyle greve başladı.

1976 Mersin'de kurulu Anadolu Cam Sa-nayi işyerinde çalışan Hür Cam-İş üyesi 1200 işçi, toplu sözleşme görüş-me lerinde anlaşmaya varılmaması nedeniyle yemek boykotuna başladı.

KÜÇÜMEN

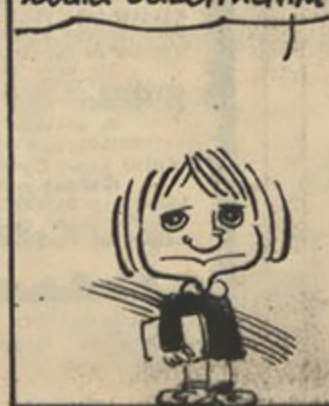
Haslet Soyöz

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM

"SÜRÜLDÜM"

AMA...

BEN SENİ UNUTMADIM

Bir istifanın ardından

Ergin ATASU

Mandalinci'nin istifası son günlerin en düşündürücü olayı olarak gündemde. İstifa bazı çevrelerce A.P.'de beklenen çözümün başlangıcı, bazı çevrelerce de gerçek bir yurtseverlik görevi olarak nitelendirilmiştir, bizde yeni yazı çağrışımına yol açtı. A.P. yapısal olarak emperyalizmin doğrudan güdüldüğü bir partidir. Bu kuruluşundan beri böyledir. Yani Süleyman'ın son hükümetini kurmasından bu yana gözlenen politik bir yapı değil. Yalnız şunu teslim etmek gerekir ki, Süleyman'ın son hükümeti ekonomik kararlar ve ona koşut olarak yönetsel tutumunda eskisinden daha dürüst davranmıştır. İşte Süleyman'ın bu dürüst Orta-doğu'da hassas dengeler üzerinde duran emperyalizmin çıkarları açısından yeni bir değerlendirmeye mi tabi tutulmuştur? Yoksa emperyalizm Orta-doğu'da yeni bir paylaşım girişiminin eşliğinde Türkiye'de daha güvenilir ve daha uzun ömürlü olabilecek, üstelik bugünkünden daha fazla kitle tabanlı olacak bir hükümet gereksinimi mi duyulmuştur? İşte Mandalinci'nin istifasının arkasında bu niyetleri aramak, gelecek yönünden Türkiye'nin durumunu saptamada daha sağlıklı yorumlara bizi ulaştıracaktır. Mandalinci'nin davranışından bir hafta kadar geriye gidecek olursak İran-Irak olaylarının alevlendiği günleri buluruz. İran'ın 1971'de İngiltere'nin çekilmesinden sonra, daha önce mülkiyetinde olduğuna ileri sürerek işgal ettiği Basra Körfezi'ndeki üç küçük ad, Orta-doğu'da yeni bir bunalımın başlangıcı olmuş, Irak'ın adalar üzerinde egemenlik iddiasıyla başlayan ve iki ülkenin iç işlerini konu alan satışmalara kadar varan yeni bir sirtışmenin konusu yapılmıştır. İş bu kadarla kalmamış, kendisini uzaktan yakından ilgilendirdiği halde Amerika bu konuda kymetli fikirlerini dünya kamuoyuna açıklamaktan çekinmemiştir.

Filistin halkının yıllardan beri süren yürekli bağımsızlık savaşının ardından, oturmamış İran devrimi ve Irak'la başlayan bu sirtışme, emperyalizmin yeni hayaller geliştirmesine neden olmuştur. Türkiye doğal stratejik yapısı nedeniyle bu yeni planın dışında kalamazdı, Nitekim Kaşıkçı'nın Türkiye'yi ziyareti ve ünlü silah kaçakçısının bir Başbakan tarafından muhatap alınarak görüşülmesi hayretle karşılanırken, birden Türk hükümetinin İran'a dış politika konusunda bazı garantiler verdiği gözlenmiştir. Şimdi ekonomik ve siyasal açıdan bu kadar dışarıya bağımlı hale getirilmiş olan Türkiye hükümetinin emperyalizme pek sevimli görünmeyen bu davranışının nedenini inceleyelim. Türkiye, kendi içindeki sosyal hareketliliği gittikçe artıran politikalar ve hükümet etme durumunda bulunan partinin tabanının giderek kayması sonucu, artık eskisi kadar cesurane kararlarına imza atamamaktadır. Üstelik sıcak bir savaş bu çabaların göğsünebilecek bir macera değildir. O halde çözüm, eski hükümetler döneminde denenmiş ve emperyalizmin çıkarlarına fazla ters davranmadığı gözlenmiş olan CHP'nin ödenberi ileri sürdüğü AP-CHP koalisyonunu gündeme getirmekten başka yol olmadığı doğrultusunda belirlenmiştir.

İşte Mandalinci'nin istifasını bu bağlamda değerlendirmek ve önümüzdeki günlerde gelişmeleri yine bu açıdan izlemek gerekmektedir kanısındayız...

●"Olayların

geçtiği

vardiyalarda

Tes-İş

yöneticilerinin

bulunması

düşündürücüdür"

Makine Mühendisleri Odası:

"Seyitömer olaylarının sorumlusu ilerici ve devrimciler değildir"

ANKARA (DEMOKRAT) Makina Mühendisleri Odası Başkanı Ömer Çiftçi, Seyitömer Termik Santrali'nde gelişen olayların sağ ve gerici basım aracılığıyla yurtsever, devrimci ve demokratların saldırı hedefi haline getirilme yönünde olduğunu belirtti.

Çiftçi yaptığı açıklamada, Seyitömer Termik Santrali'nin Türkiye'de üretilen elektrik enerjisinin %10'unu ürettiğini söyleyerek, söz konusu santralde aralık ayından bu yana sürekli arzalanın meydana geldiğini hatırlattı. Çoktandır genel bakımı yapılmayan Seyitömer Santrali'nde trafonun yanması, kül bandının çökmesi, kül silosunun patlamasının bakımsızlık ve fuel oil'e dayalı enerji politikasının doğal bir sonucu olduğu kaydedildi.

Açıklamada özetle şu görüşler yer verildi: "Üretim araçlarına saygısı açık olan devrimci, demokrat ve yurtseverler daha evvel yaptıkları tüm uyarılara rağmen medana gelen arzuların giderilmesi için tüm çabalarını harcamışlar ve santrali devre dışı bırakmışlardır.

Rize ve Van İlkokul Öğretmenleri Yardımlaşma Sandıkları seçimleri yapıldı

RİZE (DEMOKRAT)

Ülkemizdeki tüm ilkökuller öğretmenlerinin ve milli eğitim kademelerinin üyesi olduğu ilkökuller öğretmenleri Sağlık Sosyal Yardım Sandığı Rize Merkez seçimlerini Devrimci Öğretmen grubu kazandı. Devrimci Öğretmen grubunun 252 oy aldığı seçimde Devrimci Demokratik Birlik 76, Demokratik Birlik 51, Birlik Dayanışma 50 oy aldı.

Seçimler öncesi yapılan konuşmalarda "Bakanlığın öğretmenlere kıyımından zulümden başka bir şey vermeyen politikasının öğretmenleri haklı ve onurlu mücadelesinden döndürmeyeceği" belirtildi. Konuşmalarda Genel Merkez Yönetimi de eleştirilerek öğretmen sorunlarının ilgilendiği yönetimin öğretmen kitlelerinin kopuk olduğu öne sürüldü.

Bu arada, yalnızca ilericiler, yurtsever devrimci öğretmenlerin katıldığı kongreye Rize Milli Eğitim Müdürü ve yardımcılarının üye olmasına rağmen gelmedikleri görüldü. Bu tavır, "Bunca kıymetli ve sürgünden sonra öğretmenlerin karşısına çıkacak yüzlerinin ve cesaretlerinin olmaması" olarak değerlendirildi.

Van'da yapılan ilkökuller öğretmenleri Yardımlaşma Sandığı seçimleri ilericiler, yurtsever ve devrimci öğretmenlerin ittifakı kazandı. MHP, AP ve MSP yanlısı öğretmenlerin ittifakına rağmen devrimcilerin ezici bir oy çoğunluğuyla kazandığı seçim sırasında, divan başkanlığını da devrimcilerin adayı kazandı.

Keramik-İş Genel Kurulu bugün yapılıyor

HABER MERKEZİ DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası'nın iki gün sürecek olan Olağanüstü Genel Kurulu, bugün saat 10.00'da, Merter'deki DİSK Toplantı Salonu'nda başlayacak. Kongreye Devrimci İşçiler, Sosyalist İşçiler, TİP ve Kurtuluş Sosyalist Dergi taraftarlarının katılması bekleniyor. Herhangi bir listenin

yanız başına seçimleri kazanması olanagının bulunmadığı, bu nedenle çeşitli ittifakların gündeme gelmesi beklenildiği de söyleniyor. Öte yandan, Genel Kurul öncesindeki hafta içinde, Yürütme Kurulu üyelerinin sendikaya gelmediği ve Kongreye katılacak delegelere çağrı yapılmadığı da verilen bilgiler arasında.

Vangölü Un Fabrikası işçileri: "Sendikayı bırakın, dileğiniz zammı verelim diyor işveren... Bu sözleri karnamız tok..."

(Fotoğraf: Şahin AKÇAP)

Vangölü Un Fabrikası işverenin grevi kırmaya çalıştığı bildirildi

VAN (Şahin AKÇAP) Van'ın en büyük un fabrikalarından biri olan Vangölü Un Fabrikası'ndaki grev sınıyor. DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası üyesi işçiler

tüm hakları verilinceye kadar grevi sürdürmekte kararlı olduklarını belirttiler. Bu arada işverenin grevi kırmaya çalıştığı bildirildi.

İşyeri İşçi Temsilcisi Yusuf Demir grevle ilgili olarak şöyle konuştu: "İşveren bize 180 lira yevmiye veriyor. Soğanın kilosunun 75 lira olduğu ve her gün yeni zamların geldiği günümüzde 180 lira ile ocakta aş kaynatmanın imkanı yoktur. İşverenden günün koşullarına uygun olarak yevmiyemizi artırmamızı istedik. Vermedi. Daha sonra bir şartla veriz dedi. Sendika nedir? Sendikamızın bırakın dileğinizi zammı verelim. Biz ne sendikamızı bırakız, ne de çocuklarımızın nafakası olan zammı. Ve ne de grevimizi bırakız... Grevimizi hakkımız alınca dek sürdüreceğiz."

Yurdumuzda, zaten yeterli hayvansal protein tüketilemezken, erken kuzu kesimi yapılması "ulusal bir felaket" olarak niteleniyor

Veteriner Hekimler Derneği Başkanı: "Erken kuzu kesimi önlenmelidir"

ANKARA (DEMOKRAT)

TRT'de öztürkçe kelimelerin kullanılmaması için kurslar veriliyor

ANKARA (THA)

TRT'de öztürkçe kelimelerin kullanılmaması amacı ile tüm personele seminerler verildiği öğrenildi.

Her gün üç saat süre ile Ankara Radyosu'nda verilmekte olan seminerleri Hacettepe Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Ahmet Erçulusun'un hazırlayıp sunduğu bildirildi. Prof. Erçulusun'un bir gazetede yayımlanmakta olan "yaşayan Türkçemiz" adlı bölümü de hazırladığı ve kursların amacının TRT'nin kullandığı dilin değişmesi olduğu belirtilerek, yapımı ve spikerlerin kesinlikle kullanılmaması gereken sözcükler arasında eşgüdüm, istem, kazanım, ulus, olasılık, olanak, yanıt vb. sözcükler olduğu öne sürüldü.

CHP'li Gazalci: Memurlar, MHP'nin yoğun olduğu illere sürülerek ölüme gönderiliyor

YURT HABERLERİ SERVİSİ Denizli CHP Milletvekili Mustafa Gazalci memurların MHP'nin yoğun olduğu illere sürülerek adalet ölüme gönderildiğini ya da görevden ayırmaya zorlandığını söyledi.

Gazalci, verdiği demeçte sürgüne gönderilen memurların sorunlarının karakollarda yapıldığını da belirttiği şöyle dedi: "Üst düzeyde AP-MHP kadrosuna kuran iktidar, şimdiki listeler halinde zaten geçmiş sürgününde olan memurları yurdun bir ucundan bir ucuca hallaç pamuğu gibi atmaktadır. MHP'nin yoğun olduğu illere sürülen bu memurlar adalet ölüme gönderilmekte ya da görevden ayırmaya zorlanmaktadır."

Sürgülen memurların ya hiç soruşturması yapılmakta ya da değişik bir baskıyla ifadeleri alınmaktadır."

BAKANIĞI'NDA, DİSK ÜYESİ 209 İŞÇİ TOKAT, YOZGAT VE ERZURUM'A SÜRÜLDÜ

Büyükdik Bakanlığı'nın çeşitli bölge müdürlüklerinde çalışan DİSK'e bağlı Bayso-

Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Tahir Hatiboğlu, insan yaşamındaki hayvansal proteinin önemine dikkat çekerek, dengeli beslenebilmek için hayvansal üretimin artırılmasını istedi. Hatiboğlu, erken kuzu kesiminin "ulusal bir felaket" haline geldiğini belirterek, "gerekli önlemler alınmalıdır" şeklinde konuştu.

Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Doç. Dr. Tahir Hatiboğlu 3 çocuğu bir ailenin evine günde 720 gram et girmesi gerektiğini vurgulayarak, "Türkiye'de koyun etinin sığır ve dana etine tercih edildiğini" belirtti.

"Koyun eti tüketmeyi sevdiğimiz halde, koyun eti üretimi sevmiyoruz" diyen Veteriner Hekimler Derneği Başkanı, açıklamasında, özetle şu görüşlere yer verdi:

"Milyonlarca kilo eti sırf erken kesimle yok ediyoruz. Et Balık Kurumu'nda dahi yeterli denetim yapıldığını kimse söyleyemez. Besicilik özendirilmeli, kuzu kesimini yasaklayıcı önlemler titizlikle izlenmelidir. Bunun için de ivedilikle bir Hayvancılık Bakanlığı kurulmalıdır."

Sinop'ta, 1 Mayıs miting ve yürüyüşü düzenleniyor

YURT HABERLERİ SERVİSİ

İşçi sınıfının "Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü" olan 1 Mayıs, düzenlenen bir miting ve yürüyüşle Sinop'ta kutlanacak. Gösteriyle ilgili gerekli yasal prosedürün tamamlanmış belirlen Düzenleme Komitesi yetkilileri, hazırlıkların hızla sürdüğünü açıkladılar.

Miting ve yürüyüşü KÖY-KOOP, GENEL-İŞ, HARB-İŞ, YSE-İŞ, SOKSA-İŞ, TUM-DEK, ilerici, devrimci öğretmenler ve sağlık memurlarının katılacağı öğrenildi.

Miting ve yürüyüşü katılan oldukça yüksek olacak ve bununla ilgili hazırlıkların sürdürüldüğü de bildirildi.

DEVİRCİ METAL-İŞ

Devrimci Metal-İş Sendikası'nın basına yaptığı 1 Mayıs'a ilişkin açıklamada, hakim sınıfların, "1 Mayıs'ta bir avuç insana, halkınızı rahatsız etme fırsatı verilmeyecek" demogözü ve tehditleriyle halkın devrimci mücadelesinin engellenmeye çalışıldığı belirtildi.

Basın açıklamasında şu görüşler yer verildi: "Yeni MC, biz emekçiler için giderek daha kararlık günlerin hazırlıklarını yaparken, 1 Mayıs İşçi Bayramı kutlamalarını da engellemek istiyor."

Anısı yaşayacak.

DOĞU KARADENİZ KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

(Demokrat: 1545)

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

Anısı yaşayacak.

YSE-İŞ Merkezi Yürütme Kurulu:

Köy İşleri Bakanı, KÖY YSE-İŞ ile geçersiz ek protokol imzaladı

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı YSE-İŞ Sendikası Merkez Yürütme Kurulu adına yapılan açıklamada, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayigit, Yargıtay'ca geçersiz sayılan toplu iş sözleşmesine ek protokol yapmakla suçlandı.

Bakan Ahmet Karayigit'in mahkeme ve Yargıtay kararlarına göre yetkili sendikaların Türk-İş'e bağlı YSE-İŞ Sendikası olduğunu görmemelerinden dolayı işçileri MISK'e bağlı bir sendikaya satma peşine düştüğü belirtilen açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Köy YSE-İŞ Sendikası'nın yetkisiz olduğu ve imzaladığı toplu iş sözleşmesinin geçersiz olduğu hakkında sayısız Yargıtay kararları mevcuttur. Karayigit sözleşmenin 20 bin işçiyi kapsayacağını açıklamıştır. Oysa bu sözleşme henüz yetki durumuna ilgili mahkemeler sonuçlanmamış, takriben 1500 işçiyi uygulamalıdır."

İmzalanan toplu iş sözleşmesinin bir süre önce işverenlerin isteklerini yerine getirmek için kurulan Toplu İş Sözleşme Koordinasyon Kurulu'nun hangi amaca yönelik olarak çalışacağını da gösterdiği ifade edilen açıklamada daha sonra şöyle denildi:

"İmzalanan sözleşme yüzde 49'luk bir ücret artışı öngörmektedir. Enflasyon hızının en yiriser tahminlerle yüzde ikiyüz bulacağı bir dönemde işçilere yüzde ellilik zammı layık görmek için işveren usafı olmak gerekir. MISK'e bağlı olmak gerekir. Aylardır, gerçek işçi kurullarıyla sözleşme imzalamayarak kamu kesimini milyarlarca zarar altına sokanların gerçek niyetleri anlaşılmalıdır. Onlar, işçileri cezalandırmak, naylon gantar sendikaların güçlendirmek istemektedirler."

Genel-İş, Ferizli'de sözleşme bağıtladı

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Adapazarı'na bağlı Ferizli Kasabası Belediye ile DİSK Genel-İş Sendikası arasında toplu iş sözleşmesinin bağlandığı bildirildi.

Bağtlanan toplu iş sözleşmesine göre, işçiler ücret artışlarının yanı sıra çeşitli haklar da elde ettiler.

Ferizli Kasabası Belediye işçileri bir süre önce Türk-İş'e bağlı Belde-İş Sendikası'ndan ayrılarak DİSK Genel-İş'e üye olmuşlardı.

İşyeri Temsilcisi Hüseyin Savaş komisyli ilgili olarak yaptığı açıklamada toplu iş sözleşmesi maddelerinin işçilerin kendilerinin saptadığını belirttikçe şöyle dedi:

"Bizim saptadığımız maddeler sendikamız kabul etti ve ücretlerimiz yüzde doksan arttı. Evlenme, ölüm yardımı, çocuk ve yemek parası gibi yeni sosyal haklar da elde ettik."

1 Mayıs işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele gününe de katılacaklarını açıklayan işçi temsilcisi, "zama, zulme ve işkenceye karşı işçi sınıfının ve emekçi halkımızın direnişinde yerimizi alacağız" dedi.

Celil KARPUZ (1958-...)

"Yine görüşürüz dostlarım benim...
Yine görüşürüz.
Beraber güneşli güler
Beraber doğuşuruz.
Anısı yaşayacak

MALKARA

Balabançık, Çimendere,
Yenidibek, Güneşli, Kozçö-
rük, Sarıpolat, Köylerinden
Devrimci Arkadaşlar

(Demokrat: 1537)

ekin kasetçilik sunar
zülfi livaneli'NİN
kendi yaptığı ilk kasetler

ANADOLUYUM BEN
zülfi livaneli ahmed arif

YİĞİDİM ASLANIM

ve
nâzım türküsü
zülfi livaneli bedri rahmi

KIRDA VURULANLAR

ve
atılın türküsü
zülfi livaneli ülkü tamer

UYARI: Her kasetin kapakında her iki sanatçının imzaları vardır. Kasetler, kronikler, kasetler, dört renk olarak basılmaktadır. Kasetler Zülfi Livaneli'nin, adını ve imzasını taşıyan bir ayrı tamlık kapaklıdır. Faktilerinden sakın.

GENEL DAĞITIM:

* EKİM KASSETÇİLİK, Ankara Caddesi 40. kat 2 (Arkadaşlar) Çiftçi Çarşısı / İSTANBUL

* KİTAP PAZARLAMA DAĞITIM: Feri Çakmak Sokak, Hürriyet 17. Kat, Kızılay / ANKARA (Tf: 20 02 30)

* ALTAY DAĞITIM: Süreç, Beyler 30/32, Konaş / EZZAT (Tf: 12 20 30)

* ODİSSEİ İSTEKLER, ERİN KASSETÇİLİK KARŞILANIR

FIRTINA SONBAHAR Ali Abdihoca

YENİ ÇIKTI

SEN LİK KURULU İsmail Kadare

Barış senliği aldatma ve smet baskı altında savaşın ve faşist dilye-tirnağıyla sokup atan bir gençliğin mücadelesi. 110 TC

günce yayınları

Ankara Cad. Konak Han 43/15 P. K. 1337

Cağaloğlu - İST.

Güneşli Dünya

4000 GÜNLÜK GAZETE

1. SAYISI ÇIKTI

yazışma adresi: Ürün Yayıncılık

PK 41 Sirkeci İstanbul

Türkiye Dağıtım: TEMEL dağıtım

(Demokrat: 1542)

Lezzet Yapıları

Murat BELGE

Bir topluma doğmuş bir insan, nasıl kendi toplumunun dilinde kullanılan sesleri bebedikten duya duya alıyor, öğreniyor ve sonra kullanıyorsa, lezzet içinde öyle kendinden önce, toplumsal olarak belirlenmiş yapılarla karşılaşır. Ve toplumsal olarak belirlenen bu yapıyı, doğal sayıyordur.

Bizde deprem olunca, Kızılbaş filan konserve yiyecekler yollar. Bunlar Batı'da ucuz ve kötü besin sayılır. Ama Batı'dan gelen şey kötü olur mu? Deprem geçirmiş biçareler birtakım adamlar "Bunlar gavurlardan gelme domuz eti" der, sonra bunları şehirde satarlar. Her deprem sonrası mezelelerde sıra sıra görürsünüz bu kötü konserve etleri ve sonradan görme zenginlerimiz kapışır Avrupa malı konservele. Bu yeni lezzetlere açık olmanın maymunu, "kormopolit" türü. Doğrusu ise "enternasyonalist" olandır.

Her toplumun kendi kültürel tarihi ve somut gündelik hayatı içinde kurmuş olduğu "duyu yapıları" ve hatta "duyu yapıları" var. Bunu demekle yapısalılığı bir kez daha itiraf etmiş oluyorum, belki ama diyeceğim gene de.

Bu yapılarla, yapıları sahip olan toplumun "doğallık" kavramı arasında da yakın bir ilişki var. Dış dünyamızı duyularımızla tanıyoruz, en yakın ve dolaysız biçimde. Fakat bu tanıma işleminin kendisi de aynı zamanda bir kullanıma. Söz gelişi, yalnız Hindistan cevizi yiyor, yada yalnız martı sesi işitiyorsam, tatma ve işitme duyumunu bunlar belirliyor ve kuşlandı-yordur. Dolayısıyla, duyuların bir yandan dünyamda varolan nesnelerle sınırlıdır, bir yandan da kültürümlü. Çünkü insan doğayı hiç bir zaman kültürün aracılığı olmadan, mutlak dolaysız bir biçimde algılayamaz. Zaten duyu veya duyu yapıları gibi bir kavramı icat etme gereğini duymamız nedeni de bu. Şöyle bir örnek anlatalım: Bir vakitler yemeğe birkaç arkadaş çağırılmış, balıkla birlikte tarak almıştı. (hani, istidinden kiçüğü)..Arkadaşlardan biri yedi-sekiz yaşlarında oğluydu geldi, oğlan da bu tarakın görünüşüyle pek ilgilenmi, tatmak istedi. Hazırladık, limonunu sıkıttık filan, ama ağzına alıp tadınca bütün hevesi kaçtı. Şimdi bizim ağız tadımızı kültürel karışmış, isterseniz çarpılıp bozulmuş sayalım ve diyelim ki, daha doğal olan çocuk, tarakın tadını doğal bulmadığı için istediği halde hoşlanmadı. Ama bir Pasifik Adasında doğmuş bir çocuk olsaydı gene beğenmeyecek miydi. Böyle bir çocuk, bir mucize sonu, Paris'in lüks bir lokantasına gitsen orada yemeğe istidide ile başlansaydı, herhalde ilk yemeğinden çok memnun

kalacaktı, ama belki de dünyanın ihtimamıyla hazırlanmış bir "chateaubriand" veya süsleyi ağzına alamayacaktı. Çünkü damagında yarı doğal yarı kültürel olarak oluşmuş lezzet yapısı, Paris lokantasında varolan çeşitli lezzetlerin bazılarını özümleyip kabul ederken, ötekileri de itici ve yabancı bulacak, reddedecekti.

Bir topluma doğmuş bir insan nasıl kendi toplumunun dilinde kullanılan sesleri bebedikten duya duya alıyor, öğreniyor ve sonra kullanıyorsa, lezzet için de böyle kendinden önce, toplumsal olarak belirlenmiş yapılarla karşılaşır. Ve toplumsal olarak belirlenen bu yapıyı doğal sayıyordur.

İdeolojinin şaşmaz özelliği bu "doğal" sayma zaten. Kendini dünya merkezi görme ihtiyacında olan insan, kendisini kuşatan nesneleri ve o nesnelerin kendi alıştığı kullanımlarını "başka türlü olmaz" diye kabul eder. Başka türlü olduğunu işitir ve görürse de, çok garipse, "Ama tuhaf adamlar", diyebilir. Bu nedenle, duyular altında tutucudur. Çünkü duyularla algılanan şey, "doğal" yanılsamasına en yakın olan şeydir. Özellikle de lezzet. Özellikle lezzet diyorum, çünkü insanlar duyularıyla yapılmış başka türlü saldırılardan görece kolay koruyabilirler kendilerini. Yabancı bir ülkenin alışık olmadığınız için hoşlanmadığınız müziğine kulakınızı tıkayabilirsiniz. Sevmediğiniz bir koku bile görece dışınızda tutulabilir. Oysa lezzetini tattığınız şey bedeninizden içeriye girmektedir, onun saldırısı ta içimize, en nüfuz edilmemesi gereken yerine yöneliktir. Bu yüzden başka duysal temalarla duyulmayan tiksintiyi burada duyar, insanlar. Bir çöl Arabi çekirğini çitir çitir ağızta yerken, su çilgin gavurların simüklü böceği veya kaplumbağa çorbasını nasıl yiyebildiğine hayret ediyordur. Bunlar daha aşın örnekler, diyorsanız, "Allaha şükür, bizim böyle acı şeyler yeme huyumuz yok" diyorsanız, bizim dünya güzeli pastırma ya bir Eskimo'nun ne diyeceğini düşünün.

Şüphesiz aşılabilir şeyler değil bu duyu yapıları. Aşılabilir pek çok somut örneği var. Birçok ülkenin müziğini seven insanlar, birçok toplumun kılığını severek giyebilen insanlar olduğu gibi, birçok lezzeti benimseyen de çok. Ama bir çeşit hazırlık gerektiriyor böyle açık olabilmek. Genelde tutucu bir ideolojide kendine kapalı bir ideolojide, herşey gibi lezzet yapısında da dışa açılmak zor. İtalyanların kedi yediğine kesinlikle inanmış bir Türk işçisine raslamıştım. İtalyanlara karşı hayatın başka düzeylerinde arasına koymak istediği mesafeden ötürü inanıyordu buna ve kimbilir ne kadar eziyet çekiyordu İtalya'da yaşarken. Tabii "Lezzetlere açık olma"nın olumsuz biçimleri var, son yıllarda kendi ülkemizin özenti tipleri arasında sık sık rasladığımız. Örneğin bizde deprem olunca, Kızılbaş filan konserve yiyecekler yollar. Bunlar batıda ucuz ve kötü besin sayılır. Ama batıdan gelen şey kötü olur mu? Deprem geçirmiş biçarelere birtakım adamlar, "Bunlar gavurlardan gelme domuz eti" der, sonra bunları şehirde satarlar. Her deprem sonrası mezelelerde sıra sıra görürsünüz bu kötü konserve etleri ve sonradan görme zenginlerimiz kapışır Avrupa malı konservele. Bu, yeni lezzetlere açık olmanın maymunu "kormopolit" türü. Doğrusu ise "enternasyonalist" olandır.

Hangi koşullarda yaşarsa yaşasın her insan toplumunun elinde olandan en iyi sonuçları çıkarabileceğini kabul eden (tabii ortaya çıkmış her şey, çekirgeye ve balına etine bayılmak zorunda değil kimsen) bir başka kültürel bu düzeyde bir temasın da kişiyi bir yeni insan zenginliği katacağını teorik olarak kabul eden bir zihniyettir. "Lezzet enternasyonalizmi" dedikim. Ama insanlarda yeniye açık her düzeyde eşit gelişmiyor. Lezzet yapıları da en dirençli yapı. Belli bir alışkanlık yapısını "feodal ideoloji" sayan bir birey, belli bir lezzet yapısını doğal, ötekini de doğaya aykırı gibi görebilir.

Ahmet YILDIZ
TOPRAKSIZ DEVLET
ORDU MİLLET
YIGİT HALK
FKÖ

Zafer Filistinlilerin olacak!

FKÖ, umut veren bir gelişme sürecine girmiştir

Filistin'in geleceğini yaratacak toplumların bence bolca ekilmiş bulunduğu ve onları yeşertecek elverişli iklimin de oluşturulmakta olduğu bir toprak (kendi öz malı toprağı yok) toplum ve toplumlar var Arap ülkelerinde.

Bu toplumun gerçek temsilcisi ve devlet oluşturmaya gücünün somut simgesi FKÖ, umut veren bir gelişme sürecine girmiştir. Silaha dost diye öldürmek için değil, tarihsel Filistin'i diriltmek için, kurtuluş yolundaki engelleri kaldırarak (çünkü silahlı yığıt savaşçıların mutlu bir geleceği yaratabileceklerine içtenlikle inanırım).

İnsanın en kökten, sonuca en hızlı biçimde vardırıncı, en yaratıcı ve yaratıcılığı dayatıcı devrimlerin açtığı yaratıcı ortamda onları daha aştan gelişmelerin olması, evlemin doğası ile tutarlı bir ne denetimsiz kanıtlar) olan eylem "DEVİRİM"dir. FKÖ de 15 yıldır bu süreci yaşamaktadır.

Filistin sorunu emperyalizmden kaynaklanan, onun tezgahlaması ile yaratılan, kapitalist asallıkla desteklenen ve bu iki insanlık düşmanı belanın kamçı diktası olarak çağınz insanlık suçunu faşizmin acımasız yöneticileriyle sürdürülen bir trajedidir. Sınıfsal çıkarlarla bunları ustalıkla kullanan siyonizmden de soyutlanmadan ele alınması ile, ancak gerçek çözümlere varılabilecek karmasık bir sorundur. Filistin sorunu, bağımsız egemen bir devlet kurma biçiminde, kalıcı bir ağılatının (facia) kurbanı olan insanları öz haklarını yaşama geçirebilecek bir çözüme ulaştırılabilmek için, Arap ülkelerinin kendi aralarında çekişmelerinin ve öz soruna yönelik tutumlarının da büyük etkileri vardır.

Filistin halkı içindeki birlik ve dayanışma ile, dünya kamuoyunu kazanma uğraşın, çözümü kolaylaştırıcı etmenlerdir. Özetle, Filistin sorununun

çözümünde, emperyalizmin, kapitalizmin, faşizmin, sınıfsal çıkarların, Arap devletlerinin, bakiş açılan ile içsel ilişkilerinin, Filistin halkının birlikteliğinin, dünya kamuoyunun (özellikle BM'nin) evrensel ve bölgesel denge sorunlarının akli ve çok ustaca bir birleşimi (sentez) oluşturulmalıdır.

Bu karmasık sorunun sonal çözümünü üretecek uğraşılardan beladile yicileri şöyle özetlenebilir:

1. BM kararlarının adaletle uygulanmasını sağlayacak uğraşılardan, bu organ içinde de yoğunlaştırmalar sürdürülmelidir.

2. BM Anayasasında, insanlığın ortak güvenine altına alınan haklardan, Filistin halkının da gerçek yararlanmasını sağlayacak uğraşılardan, aralıksız sürmeli ve bu konuda, yüreğinde insan sevgisi bulunan herkesin kazanmasına çalışılmalıdır.

3. FKÖ'nin de yaptığı gibi (Atatürk'ün Kurtuluş Savaşındaki yöntemi), asıl sorunun, bir trajedinin kurbanı olan insanların kurtuluşu olduğu, ideolojik ve sistemsel konulara, kurulacak devletin çözümü bulması gerektiği vurgulanarak belirtilmelidir. Bu suretle, ideolojik ve sistemsel karşıtlaşmalar oluşturulmaktan kaçınılmaktadır.

4. Emperyalist ellerin sorundan çektilirmesi ve tüm dış etkilerin FKÖ kanalıyla yönlendirilmesine çalışılmalıdır.

5. Filistin halkı içinde ve kurtuluş amaçlı örgütler arasında gerçek bir birlikteliğin sağlanmasına yaşamsal önem verilmelidir.

6. Tüm Arap ülkelerinin gerçek desteklemeleri, uygar diyaloglar, kamuoylarını kazanma, hepsini topdan etkileyecek birliktel bir tutumla her ülkede bulunan sığınaklardan ve bürokrasilerindeki etkin Filistinlilerden de yararlanma yollarıyla, sağlanmalıdır. Petrol politikaları yoluyla tüm ilgilileri etkileyen politika etkin biçimde sürdürülmelidir.

FİLİSTİN SORUNUNUN ÇÖZÜMÜNDE, EMPERYALİZMİN, KAPİTALİZMİN, FAŞİZMİN, SİNFİSAL ÇIKARLARIN, ARAP DEVLETLERİNİN BAKIŞ AÇILARI İLE İÇSEL İLİŞKİLERİNİN, FİLİSTİN HALKININ BİRLİKTELİĞİNİN DÜNYA KAMUOYUNUN, EVRENSEL VE BÖLGESEL DENGE SORUNLARININ AKILCI VE ÇOK USTACA BİR BİRLEŞİMİ OLUŞTURULMALIDIR.

7. Daha önceleri Hüseyin'in yaptıklarına ve bugün de Sedat'ın davayı satıcı davranışlarına hakettikleri karşılıklar verilmeli ve bu tür politikaların bundan böyle de kimsenin cesaretlenmemesine çalışılmalıdır.

8. Tüm bir savaş halini yaşayan Filistinlilerin, bağımsız devlet kurulduktan sonra, eski alışkanlıklarından kaynaklanacak davranışlarından, onlara karşı yönelebilecek tepkilerden kaynaklanabilecek sakıncaları giderecek hazırlıklara da zamanında başlanmalıdır.

Yukarıda özetlediğimiz politika, FKÖ'nün ve onun üstün yetenekli lideri Sayın Yaser Arafat'ın da benimsemekte olduğunu gözlemledik ve yeteneke uygulamalarıyla inanıyoruz.

Girden devrimci süreç te böyle etkin ve akılcı bir politikayı izleyecek ortamı hazırlamaktadır.

FKÖ'nün, yeni kuşaklar yetiştirme, yığıt savaşçıların üstün yeteneklerle donatma, ekinel ve sanatsal yenileşme ve kurulacak bir bağımsız devlet için gerekli olan tüm kurum, örgüt, ve yapıların oluşturup geliştirme uğraşın, geleceğe ilişkin umutları çok kuvvetlendirmektedir.

FKÖ, "topraksız devlet, ordu millet, korkusuz toplum, savaşçı birey" nitelikleri yanında, bir devletin belenden tavırlara da göstereceği özenle, saygınlığını artırarak sürdürebilir. Böylece dışmanların "gerillacılık, terörcülük, ciddiye alınmazlık, güvenmezlik ve başkalarına kamçımıcılık" suçlamalarına da gerekçe verilmemiş olur. Geçici olarak toprakları üzerinde bulunan Lübnan halkı ile ilişkilerde ve onları kazanma uğraşlarında çok dikkatli olmaya özel bir özenin gerekliliğinin algılanmakta olduğunu gözlemledik.

Emperyalizmin ve siyonizmin kurbanları olarak acımasızca ölmüş pençesine teslim edilerek "ne haliniz varsa görün, yok olursanız daha iyi olur" demek isteyen insanlar, yeni ve çok etkin bir güç oluşturarak, kurtuluş yolunda, baştan ile ilerlemektedirler. 12 yıl önce ziyaret ettiğimiz kamplardaki perşanlıklar, son gezide görüldükleri, Filistin halkına karşı bende büyük beğeni ve saygı yarattı.

İsrail için en akılcı politika bence, ölmeyenlere inanmadım Filistin kurtuluşuna karşı, uygulamakta oldukları saldırı, hak tanımaz "Korsan devlet" tutumunu tümenden değiştirir, FKÖ'nce önerilen çözümlerden birine razı olmalıdır.

Kuruluş gelişmesini insanlık için de zorunlu gerek saydığım "bağımsız, ilerici, demokratik Filistin Devleti" ni oluşturma politikasında, FKÖ'ne Türkiye de en içtenlikle desteği yapmalıdır.

Böylece, tüm kurtuluş savaşçılarına verdiği onurlu ömdele Oscar Lange, Duverger ve Nehru gibi ünlülerin övgü ve beğenisini kazanan, İzmir'e girerken hapisteki Gandi'ye bayram ettiren Atatürkçü politikaya da dönmüş olduğumuzun inandırıcı bir örneğini vermiş oluruz.

Yeni Türkiye'nin özgüveninin (misyon) de savaştan amas bir gereği olan bu politika; FKÖ özelinde, zorunlu (ünsel) bir gerektirir de.

500 yıllık geçmişin, zengin ekinel kalıtımın, gözlemlediğimiz kardeşçe duyguların ve insanlığa karşı görevlerimizin gereği olan böyle bir politikayı hiç bir güç engelleyememlidir.

-SON-

Ankara Belediyesi "Başkent Ödülleri" sahiplerine verildi

Mehmet Güler'in "Güneş Gidiyor" ve Vicdan Ersoy'un "Ne ki" adlı öykülerine de birer mansiyon verildi. Ayrıca dört öykü de yayımlanmaya değer göndü: Hüseyin Güven - "Ağır laç" Bedri Karayagmur - "Atlar ve Çocuklar", İffet İnan - "Onlardan Biri", Fuat Örer - "İnsan Adayı Adayı".

GAZETECİLİK YARIŞMASI

Konusu "Kent ve Sorunları" olan yarışma altı dalda düzenlendi: Haber dalında birincilik ödülü verildi. İkinciliği Feyyaz Cane, üçüncülüğü Vefai Teker aldı.

İnceleme-arzı-turma-örneği dalında ilk iki ödülle değer yapıt bulunamadı. Üçüncülüğü ödüllü Ali Haydar Nergis'e verildi.

Haber-fotoğrafı dalındaki yarışmaya katılan olmadı. Karikatür dalında ilk üç dereceye değer yapıt bulunamadı. Tuncay Urcan, Süha Mocan, Ümit Kartoglu, Mustafa Bora ve Hakan Andan'ın karikatürlerine birer mansiyon verildi.

Rd-TV haberi dalında yarışmaya katılan olmadı.

Rd-TV programı dalında ödül verildi.

FOTOĞRAF YARIŞMASI

Konusu "Çocuk ve Kent" olan yarışma birinciliği Mehmet Hengirmen'in ikinciliği Tahsin Utaş'ın üçüncülüğü paylaştılar. Kazan Zaim, Ahmet Elhan ve Kamil Pınar'ın fotoğraflarına mansiyon verildi. Coşkun Aydın, Serpil Atılgan, Kazım Zaim, Ender Sener, Abdurrahman Boztaş, Ayhan Erolgöl'ün fotoğrafları yayımlanmaya değer bulundu.

İNCELEME YARIŞMASI

"Türkiye'de metropoliten ölçekli kentlerde yerel yönetimlerin örgütlenme modeli" konulu yarışmada ilk üç dereceye uygun yapıt bulunamadı. İki yapıt mansiyon verildi. Dr. M. Zeki Aksan - "Bilimsel Araştırmalar ve Yayınlar", Dr. A. Sera Özbaşar - "Yayınlar Dizini".

FİKİR PROJE YARIŞMASI

Konusu "yerel yönetimlerin kente yeni gelenlere

yaşam çevresi yaratma sorunu" konulu yarışmada hiç bir yapıt ödül verilmeli.

Hamdi Mehter'in yapıtı seçti

ci kurul kararıyla satın alındı.

Birçok dalda birincilik ödülü verilmeyen yarışmada, fotoğraf yarışmasını Mehmet Hengirmen'in yukarıdaki yapıtı kazandı.

YEDİTEPE ŞİİR ARMAĞANI KUDRET AKSAL KAZANDI

17.3.1980 Pazartesi günü Gazeteciler Cemiyeti'nde toplanan Yeditepe Şiir Armağanı Seçiciler Kurulu, 1979 yılında yayımlanan şiir kitaplarını inceleyerek Sabahattin Kudret Aksal'ın "Şiirler" adlı yapıtına armağan vermesi kararlaştırıldı.

Yeditepe dergisinin her yıl verdiği bu armağan şimdiye dek birçok ünlü şairimiz kazandı.

Yeditepe Şiir Armağanı Seçiciler Kurulu: Oktay Akbal, Recep Bilginer, Hüsemettin Bozok, Komur Ertop, Sami Karadeniz, Atilla Özkırımlı ve Adnan Özyalçın'dan oluşmaktadır.

İTU Spor Kulübü'nde düzenlenen şenliğe büyük ilgi gösterildi.

1. Türkiye Üniversite, Akademi ve Yükseköğretim Halk Oyunları Şenliği sona erdi

İTU Spor Kulübü'nün 19-20 Nisan tarihlerinde Spor ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen şenliğe cumartesi 11, pazar günü de 13 olmak üzere toplam 24 ekip katıldı.

İTU Spor Kulübü Başkanı Eralp Sesser Şenliği açarken yaptığı konuşmada, şenliğin, kapsamlı kültür mirasının olumlu unsurlarını barındıran halk biliminin, günümüzün çağdaş kültürü olan devrimci kültürün yaratılmasına katkılarının zemin olması, gösteri ola-

naklarının kısıtlandığı günümüz ortamında, topluluklara ürünlerini sergileme olanağı vermesi, halk bilimini yönlendiren kurtarılar halk yararına işler duruma getirmesi amaçlarıyla gerçekleştirildiğini söyledi.

Pazartesi günü ise Türk Tabipler Birliğinde bir panel düzenlenerek, halk bilimine ve halk oyunlarına bilimsellik kazandırılması konularında tartışıldı. İlgiliye izlenen şenliğin gelecek yıllarda geliştirilmesi düşünülmü-

KITAP İMZA ve TANISMA GÜNÜ 26 NISAN CUMARTESİ

1-YENİ ŞAFAK KİTAPEVİNDE (Kadıköy,Muvakkithane Cad. No: 30 Kat: 2) Saat: 12.30-15.30

YENİ TORKU OZANLARI: YAŞAR MİRAC-AHMET ERHAN-TURGAY FİŞEKÇİ-ADNAN ÖZER-NEŞE YAŞIN

2-MODA CUMALI SANAT GALERİSİNDE Saat: 15.30-17.30

YENİ TORKU OZANLARI ve ARİF DAMAR Şiir-sevlerle Birlikte

YENİ YAYINLAR Mehmet ŞARIALI

Jön Türkler ve İttihat Terakki

Bundan önce 31 Mart, İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele adlı kitapları yayımlayan Sina Akşin'in yeni incelemesi. Giriş bölümünde Osmanlı toplum yapısı, 19. yüzyıl sonlarında yöneten sınıf, dünya ve Osmanlı devletinin durumu konuları ele alınan kitabın 1. bölümünde 1889-1908 yılları arasındaki gelişim birlikte Jön Türklerin ideolojisi ve kadrolarının niteliğine de değinilmektedir. 1908-1913 yılları arasındaki gelişimi kucaqlayan 2. bölümde bu dönemdeki fikir hayatı da ele alınmaktadır. 1913-1918 yıllarını kucaqlayan 3. bölümde ise savaş yılları sırasında Osmanlı-Alman ilişkilerine değinen kısım ilgi çekmektedir. Tunaya'nın "II. Meşrutiyet cumhuriyetin siyasal laboratuvarı olmuştur" saptamasından hareketle, "Kurtuluş Savaşı ve Kemalizm anlayabilmek için onun organik, sosyolojik, ideolojik ve siyasal kökü olan II. Meşrutiyet de-rimi ve İttihat Terakki'yi bilmek gerek" diyen Sina Akşin, İttihat ve Terakki ile CHP arasındaki yakın ideolojik, sosyolojik bağları kadro sürekliliğine dikkati çekmektedir. Kitabın katılmadığımız bir saptaması ise, Alman emperyalizminin kuyruğunda 1. Dünya Savaşına katılarak 1 milyona yakın insanımızın ölümüne yol açan İttihat Terakki'nin savaşta bizzat müttfiklerine karşı işe dış bir bağımsızlık mücadelesi verdiği yekundaki ifadedir.

Filistin'in kurtulacağına ilişkin inanç hiç bir zaman yitirilmedi

Filistin davasına sarılanlar, nöbeti birbirlerine devrettiler... Filistin geleceği sahipsiz değil

Anneler çocuklarına aş bulabilmek için iş bulsalar da, çocuklarına bakacak kimse bulamıyorlar

Çalışan annelerin en büyük sorunu çocuklarının bakımı

● Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı kreş, gündüz bakımevi ve ana okulları açılması göstermelik bir durumda kalmıştır

Onların anne-babalarının işe giderken gözü arkada kalmıyor. Ya diğer ana babalar...

Kreş sorununun çözümü için neler yapılmalı?

- Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı kreşler açılmalı, bu kreşlere çocukların getirilmesi için ailelere parasız servis olanakları sağlanmalıdır.
- İş Kanununda yer alan hükümlükleri işverenlerin yerine getirmesi sağlanmalı, emzirme odası ve kreş açılması çalışan kadın personel sayısına bağlı olmaktan çıkarılmalıdır, en azından bu rakam azaltılmalıdır.
- 657 sayılı yasaya bağlı olduğu için kreş olanağından yoksun kalan memurların çocukları için kreş, bakımevi ve emzirme odalarının işyerlerinde devlet eliyle açılmasına ilişkin hükümler getirilmelidir. Memurların grevli toplu sözleşmeli sendika hakkının elde edilmesi, kreş sorununa ilişkin verilecek mücadelede önemli bir adım olacaktır.
- Varolan tüm kreş gündüz bakımevi ve çocuk kulüplerinin yönetimi aileler de etkin olmalı, bu

kurumlarda verilecek eğitimi denetleme ve yönlendirebilmek olanaklarına sahip olmalıdır.

● 1580 sayılı Belediyeler Yasası ile belediyelere de anne ve çocuk bakımı konusunda bazı yükümlülükler getirilmiştir. Bu yükümlülükler doğrultusunda belediyeler, yerel gereksinimlere yönelik kurumlar açmalıdır. Bölge kreşlerinin kuruluşu, devlet, yerel yönetimler, Emekli Sandığı, SSK ve işverenlerin oluşturduğu bir fonla gerçekleştirilebilir.

● SSK Analık primi adı altında kesilen primler büyük miktarlara ulaşmakta, bunlardan yalnızca bir kısmı doğum yapan kadınlara ödenmektedir. Analık primi adı altında toplanan SSK fonları kreş sorununun çözümü için kullanılmalıdır.

● Özel kreşler üzerinde hizmet ve fiyat denetimi sürekli kılınmalıdır.

Ülkemizde okul öncesi çocukların eğitimi için hizmetlerin yürütülmesi ve geliştirilmesi Milli Eğitim Bakanlığı'nın görevidir. 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilat ve Memurlar Kanunu, çalışan annelerin çocuklarının yürütülmesi ve denetlenmesinden Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı sorumlu kılınmıştır.

Bu yükümlülükler çerçevesinde Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığı'na bağlı kreş, gündüz bakımevi ve anaokulları açılması göstermelik bir düzeye kalmıştır. Üstelik bu kreşlerden yararlanabilen kısıtlı sayıda ailenin seçiminde de "torpil" mekanizmasının etkili olduğu bilinmektedir. Kimi zaman da çocuğun doğumunda başvuran ailelere, çocuk ilkökule çağına geldiğinde sıra gelebilmektedir. Ayrıca farklı işyerlerinde çalışan ve farklı yerleşim bölgelerinde oturan ailelerin çocuklarının bakıldığı bu bu kurumlar, ulaşım sorunu nedeniyle ek sorunlar da yaratmakta, yeni mali yükler getirmektedir.

Aynı şekilde, işyerlerinde kreş açılmasına ilişkin yükümlülükler işverenlerce de yerine getirilmemektedir. Bilindiği gibi 1471 sayılı İş Yasası ve buna bağlı olarak "Gebelik ve emzirme kadınların çalıştırılmaları" ile ilgili tüzüğe göre 100 kadın işçi çalıştırılan her işyerinde emzirme odası, 300 kadın işçi çalıştırılan her işyerinde de kreş işveren tarafından açılmalıdır. İşçi kadınlar için tanınan bu hak kağıt üzerinde kalmaktadır. Üstelik açılacak kreşin, çalışan kadın personel sayısına bağlı olması kreş sorununun giderilmesi önünde bir engeldir. İşverenlerin kreş ve emzirme odaları açmak için kadın personel sayısını yasalara belirlenen sınırlar altında tutmaya özen gösterdikleri bilinmektedir.

Öte yandan, kamu kesiminde çalışan ve 657 sayılı yasaya bağlı olan çalışan kadınlar bu haktan da yoksundur.

Kreş konusundaki yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle bu boşluk özel kreşlerle doldurulmaya çalışılmakta ancak çocuk bakımının bir kâr aracı haline getirildiği bu kurumlarda, bakım harcamaları da yüksek olmakta ve bu olanaktan yararlananların da sınırlı kalmaktadır.

Gülün oynayın çocuklar! Ama ülkemizde milyonlarca hergeşinin böyle olanaklardan yoksun olduğunu unutmayın...

Eskiye rağbet yok ama...

Tekstil kolunda 11 yıllık işçi. 4000 lira geçiyor eline. 5 çocuk babası, 10 nüfus besliyor. Şimdi Bit Pazarı'nda ayakkabı satıyor. Grevde olduklarını belirtmek, "Halit Narin'den hesap soracağız. İnsan sirtke yese yine doymaz bu parayla" diyor.

Hanife Nine 80 yaşında. Torunlarının biraz daha iyi beslenebilmeleri için para kazanmak zorunda olduğunu söylüyor. "Canlarımı, elma, portakal, et yedirmek istiyorum. onların da hakkı bu" diyor.

Bit pazarındaki fiyatlara da güç yetmiyor

Röportaj: Bediz DOĞAN- Gülmur ÖZÜSLÜ

Şoğuk ve yağışlı bir kışın ardından baharın ılık, canlı havası ortalgı ve insanları sarmış. Kimi karısını, çocuğunu yanına almış, kimi arkadaşını dostunu yanına katmış, kimi de yalnız. Ama çoğunun amacı ortak.

Evet burası Bit Pazarı. Ve İstanbul'un ayrılmaz, kopmaz bir parçası. Bugüne dek çoğu kişi için ekmek kapısı olmuş, alış-veriş yeri olmuş. Bazıları için de antika menbaı ya da zaman geçirci bir yer.

Konuştukumuz kişilerin alıcısından satıcısına hemen hepsinin, ortak yakınması, geçim zorluğu ve alım gücünün kalmadığı. Yıllardır orada satıcılık yapanlar, "Halkın hiçbir şey gücü yetmiyor. Bit Pazarı da artık ölüyor, sabahdan akşama kadar sıfta edemediğimiz günler oluyor. Bit Pazarı, Bit Pazarı olmaktan, yoksulun can simidi olmaktan çıkıyor" diyorlar. Alıcılar ise, "Artık hiç birşeyin yanına yaklaşılmıyor, eski de olsa," şeklinde konuşuyorlar.

Eskisiyle, yenisiyle rengarenk eşyalar özenle sergilenmiş. Yerlere veya kurulan geçici tablolara, Ne ararsanız bulunur, ya da işneden işliğe misali. Kap kactan, üst başa tutunda halısından kiliminden televizyonundan teybine, bahçe makasından çivisine kadar akla ne gelirse var. Yalnızca yok, yok! İşte ortak amaç bütün bunların arasından gereksinimlerini bütçelerine uygun bir fiyatla alabilmek.

21.50 TV'DE YERLİ SINEMA

Yönetmen: Zeki Ökten
Oynayanlar: Tarık Akan, Hale Soy-gazi, Murat Er-ton, Perran Kut-man, Süleyman Turan, Neriman Köksal.

"Sevgili Dayım"

Yerli Sinema'da "Sevgili Dayım" adlı film ekrana geliyor. Yeşilçam kalıplarında bir serüven filmi olmasına karşın, hayalleri zorlamayan, rastlantılara fazla yer vermiyen bir anlatıma sahip.

Senaryosunu Süleyman Turan'ın yazdığı filmde, Tarık Akan, hanşarı ve çapkın bir gençtir. Bir gün

bir kamyonla yolculuk yapar ve kamyonun şoförü ile dost olur. Ancak kamyon şoföründe kaçak olarak yurda sokulan bir elmas vardır ve onu gizlice genç adamın cebine bırakır. Böylece genç adam bir çok olayın içine girer. Elması arayan çete genç adamın peşine düşer. Bir kızla tanışır ve çapkınlıkları sona erer...

18.50 HALK OYUNLARI

Zuhâl Çetinkanat'ın sunduğu programda, Karadeniz kız, Bingöl, Van, Cumaovası Lisesi, Kırşehir, Tokat Kızık köyü ve Sivas çocuk oyunları ekipleri ekrana geliyor.

20.40 İNSANLAR YAŞADIKÇA

Her akşam bir bölümü ekrana gelen yeni dizinin bu akşam yayınlanacak olan 2. bölümünde, Prewit kendisine yakınlık gösteren İtalyan asıllı Maggio ile arkadaş olur. Maggio, Prewit'e askerlik ve eğlence konusunda çok şey öğretir. Prewit Della adlı bir kızla tanışır. Yüzbaşının karısı ile ilişkisi olan Baş Çavuş Warden, Yüzbaşının karısı Karen'in daha önce Stark adlı bir askerle ilişkisi olduğunu öğrenir. Bu genç kadına söyleyince Karen özel yaşamını bütün açıklığı ile Baş Çavuş'a anlatmak zorunda kalır...

TV'de BUGÜN

- 17.00 BÖLGESEL HABERLER
- 17.05 AKŞAMA DOĞRU
- 18.00 HABERLER
- 18.05 SINAVA DOĞRU
- 18.50 HALK OYUNLARI
- 19.30 İNANÇ DÜNYASI
- 20.00 HABERLER
- 20.40 İNSANLAR YAŞADIKÇA
- 21.50 TV'DE YERLİ SINEMA
- 23.30 HABERLER

Demokrat

Çocuk

SİZLERDEN

GÜNÜMÜZ TÜRKİYE'SİNDE BÜYÜKLER ÇOCUKLARA NASIL BAKIYOR, NASIL BAKMALI?

Günümüz Türkiye'sinde her konunun çözümü, her sorunun başarılması paraya dayanmaktadır. Bugün istediğini yapan, sorunlarına kolayca çözüm bulan, gereksinimleri zorluklarla karşılaşmadan çözebilen yaşamları iyi çocuklar, zengin aile çocuklarıdır. Dünya nimetlerinden yararlananlar yine belli bir sınıfın çocuklarıdır. **Büyükdüklerimiz** bizleri avutmak için, dünyada olduğu gibi 1979 yılını Çocuk Yılı ilan ettiler. Bizler için ilan ettikleri Çocuk Yılı'nda yaptıkları toplantılarla kendilerini eğlendirip, reklam ettiler. Bizler yine köy çocukları ve fakir aile çocukları olarak hiçbir yardım görmedik.

Bugünün Türkiye'sinde devlet, yoksulu ve yoksul çocuklarının geleceğini düşünmemektedir. Zengin çocukları için lüks parklar, iyi öğretmen kadrolarıyla donatılmış okullar yaratılmaktadır. Biz, köylü ve işçi çocukları ise; öğretimsiz, sırasız okullarda birşeyler öğrenmeye çalışmaktayız. Zengin çocukları yaz geldiği zaman denizlere ve plajlara gidip, kendilerini eğlendirirler. Bizler ise, tarlalarda çalışıp, para kazanmak zorundayız. Biz çocuklara ev içinde de pek söz hakkı tanınmamaktadır.

Bizim çocuklar olarak dileğimiz, büyükle rin bizimle daha çok ilgilenmesi ve sorunlarımıza çare bulmaya çalışmalarıdır.

EMİNE, (İlkokul 5) - KALKANDERE

Üzgün çocuk

Derdin nedir? Üzgün çocuk Okuyamam mı, Yoksa dayak mı? Üzgün çocuk

Gülmek nedir, Bilir misin? Sen hiç Güler misin? Üzgün çocuk

Herkesi seversin Çalışıp didirsin Onun için mi Sevilmezsin? Üzgün çocuk

Oyun nedir, Bilir misin? Hangi oyunları seversin? Bunları oynar mısın? Üzgün çocuk

Sevgi nedir, Bilir misin? Sen hiç Sevilir misin? Üzgün çocuk

Gülhanım Çalışkan (İlkokul 4) Ankara

SİZLERE

Çocuklar

Allara pembedere boyanan elma şekerli çocuklar...

Ürkek ve titrek acımsı gözlerinden boncuk boncuk yaş sızılan çocuklar...

Çocuklar

Seydasi geleceğin hasreti bil ki umudu...

En güzeli çiçeklerin yeşeren...

En güzeli şiirlerin sayfaları bezeyen...

Bizim hepimizin gül taneleri açan ve büzülen...

H. KALBIŞEN/İstanbul